

Dato: 8. marts 2019
Udarbejdet af: Økonomi- og planlægning, Administrationen, Psykiatrien i Region Syddanmark
Journal nr.: 18/20487

Notat **Sikkerheden i retspsykiatrien, herunder i forhold til udearealer.**

Baggrund

Socialdemokratiet og Det Konservative Folkepartis grupper fremsatte på Regionsrådsmødet d. 28. januar 2019, et forslag om at drage nytte af egne eller andre regioners erfaringer vedrørende forebyggelse af rømninger – herunder i forhold til sikkerhedsforholdene i gårdarealerne og muligheden for overdækning af disse via net. Regionsrådet drøftede forslaget, og sagen blev oversendt til videre behandling i Psykiatri- og socialudvalget på mødet d. 4. marts 2019.

Sikkerhed i retspsykiatrien – inddragelse af andres erfaringer

Psykiatrisygehuset iværksatte i 2018 en grundig analyse af sikkerheden i retspsykiatrien. Såvel analysen som valg af tiltag, bygger på involvering af eksterne eksperter, herunder inden for sikkerhed i fængsler og privat sikkerhedseksperter med erfaring på psykiatriområdet.

Kriminalforsorgen har været inddraget i forhold til den fysiske sikkerhed via en fysisk gennemgang af afdelingen og i forhold til den dynamiske sikkerhed via gennemgang og drøftelse af arbejdsgange og procedurer.

Der er i foråret 2018 foretaget en bygningsgennemgang ved en ekstern ekspert, med henblik på afdækning af mulige forbedring af den fysiske sikkerhed. Rapporten herfra blev inddraget i det videre arbejde og var grundlag for den plan for forbedring af den fysiske sikkerhed, som regionsrådet godkendte i september 2018.

Der er, med henblik på læring, afholdt møde med politiets indsatsleder i foråret 2018 i forhold til evaluering af medarbejdernes håndtering af uroligheder i afdelingen.

Der har været kontakt til psykiatrien i de øvrige regioner i forhold til deres håndtering af den relationelle sikkerhed i forhold til bemanningen på retspsykiatriske afsnit. Desuden mødes de retspsykiatriske afdelinger i Danmark regelmæssigt og udveksler erfaringer på tværs.

På baggrund af den grundige analyse og eksperternes anbefalinger, blev der udarbejdet en plan for forbedring af den fysiske sikkerhed, som regionsrådet godkendte d. 24. september 2018. Ud over tiltag i forhold til den fysiske sikkerhed, blev der i foråret / sommeren gennemført en række tiltag i forhold til den dynamiske sikkerhed, herunder gennemgang og revision af procedurer og arbejdsgange.

Den plan som blev vedtaget d. 24. september 2018, vægter hensynet mellem forebyggelse af absentering og personalets sikkerhed.

Mulige løsninger og prisoverslag på overdækning af gårdhaver

Det fremsatte forslag indeholder et konkret forslag om overdækning af de lukkede gårdhaver med net. Psykiatriens Serviceafdeling har undersøgt mulige løsninger for overdækning af gårdhaver i Psykiatrisk afdeling Middelfart, blandt andet via inddragelse af erfaringer fra sikringsfirma samt besigtigelse af Egely.

Service har indhentet oplysninger om nylige opførte overdækninger ved psykiatri og kriminalforsorgen og har fået oplyst prisindikationer med erfaringspriser pr. m².

I retspsykiatri og kriminalforsorg er kravet, at det ikke er muligt at klatre i hegnet. Der anvendes en hegnstype, der yder den højeste sikring mod overklating og gennemtrængning. Det har en glat og jævn flade med små masker der ikke er muligt at få greb i. Sikringsgitteret består af vandrette og lodrette rundstål (4 mm i diameter), der danner et gitter med maskestørrelse på 12,7 x 76,2 mm.

Sikring mod indkast

I sikringen og kriminalforsorgen hvor hegn og overdækninger effektiv skal forhindre indkast, anvendes betegnelsen "kapseltæt gitter" som er et tætmasket stål-gitter.

Overdækninger kræver kraftige stålkonstruktioner og søjler til sikker opbygning og bæring af overdækningen

Overdækningen vedrører P2,P3,P4,P6 og P7. Vedlagte bilag viser situationsplan med markering af gårdhaver.

Afsnit	Gårdhave m2	Overslag erfaringspriser pr. m2	Overslag erfaringspriser pr. gårdhave	Overslag konstruktioner (udførelse, særlige forhold)	Samlet overslag Excel.moms
P2	920	1.900 kr.	1.748.000 kr.	1.100.000	2.848.000,
P3	670	1.900 kr.	1.273.000 kr.	890.000	2.163.000
P4	860	1.900 kr.	1.634.000 kr.	1.000.050	2.634.050
P6	1101	1.900 kr.	2.091.900 kr.	1.260.000	3.351.900
P7	1701	1.900 kr.	3.231.900 kr.	2.100.000	5.331.900

I alt **16.328.850kr.**

Ved udførelsen af overdækninger af gårdhaver i Psykiatrisk afdeling i Middelfart, vil man være nødt til at etablere bærende søjler i gårdhaverne. Det betyder, at der vil komme søjler i midten for at sikre bæring af konstruktionen. Etablering af net vil betyde, at gårdhaven må lukkes for patienter i ombygningsperioden.

Overvejelser om effekt og konsekvenser ved etablering af overdækning af gårdhaver

En overdækning vil medføre en række konsekvenser, som skal afvejes.

En overdækning af gårdhaverne vil kunne medvirke til at forhindre indkast af stoffer eller våben, hvis nettet er fintmasket nok. På nuværende tidspunkt visiteres gårdhaverne af personalet, inden den åbnes om morgenen for patienterne, og denne procedure vil forventeligt kunne undværes, hvis indkast ikke er mulig. Gårdhaven vil være mere tilgængelig for patienterne, idet der ikke vil være behov for lukning af haven på grund af risiko for indkast af diverse.

En overdækning vil ændre miljøet i gårdhaverne. Gårdhaverne er det, der kommer tættest på "frihed" i meget lange perioder, for nogle retspsykiatriske patienter. Der ses derfor en risiko for øget frustration blandt patienterne og risiko for lavere patienttilfredshed. Haverne vil i højere grad minde om fængselsmiljøet, hvilket kan bidrage til yderligere stigmatisering af patienterne.

Øget frustration kan medvirke til at forhøje risikoen for rømninger, blot ved andre metoder - herunder ved trusler og vold mod personale, med henblik på at fratage dem nøgler. Rømningemetoder, som afdelingen har set en stigning i.

Kun en af de rømninger, der er sket de sidste fire år, er sket via muren i en lukket gårdhave. Tagudhænget, der gjorde det muligt, blev straks ændret – både i det konkrete afsnit samt øvrige afsnit med samme udfordring.